

τοῦ γλύπτη μας Τόμπρου γιὰ τὸ μνημεῖο Μπρούκ. Σ' ἄλλες εἰκόνες βλέπομε τὸν τάφο τοῦ ποιητῆ, τὸν κ. Μιχαλακόπουλο νὰ καταθέτει στέφανο στὸ μνημεῖο, τὸν Σεβ. Παντελεήμονα νὰ ἐκφωνεῖ τὸ λόγο του, τοὺς χωρικοὺς τῆς Σκύρου νὰ χορεύουν, τὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ, βοσκούς τῆς Σκύρου μὲ τὴν ἐνδυμασίαν τους. Ἰδιαιτέρως σημειώνομε τὴν ἀριστοτεχνικὴ ξυλογραφίαν τοῦ ἐξώφυλλου, ποὺ παριστάνει τὸν Μπρούκ, ἔργο τοῦ Α. Θεοδορόπουλου.

Τὸ βιβλίον περιέχει τὶς ἐκφράσεις ἐκτιμήσεως γιὰ τὸν ποιητὴ Μπρούκ τοῦ Μιχαλακόπουλου, τοῦ Σεβ. Παντελεήμονος, τοῦ G. Boissy, τοῦ Mario Meunier, τοῦ Charles Bernard, τοῦ Furness (δημοσιεύτηκε στὴν «Ἀλεξανδρινὴ Τέχνη» Ἀπριλίος—Μάϊος 1931), τοῦ Σικελιανοῦ (ἴδιο τεῦχος), τοῦ Μαλακάση (τεῦχος «Ἀλεξανδρινῆς Τέχνης» Ἰουνίου 1931) τοῦ Vanderborght.

Καλὰ διαλεγμένα τοῦ λόγια τοῦ Μπρούκ ποὺ μπῆχαν στὴν ἀρχὴ τοῦ βιβλίου «I have seen the holy land of Attica and now may die».

A. T.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

M. ΒΑΛΣΑ, «Διγενής» παραβολὴ μονόπραχτη καὶ φάρσα σοβαρῆ. Πόλη. Παράρτημα «Φιλολογικῆς Συντροφικῆς» 1931.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ, «Τὸ φάντασμα τῆς γυμνῆς γυναίκας». Ἀθήνα, 1930.»

ΓΙΩΡΓΟΥ ΕΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ, «Τὸ φιδίσιον βλέμμα» Τυπογρ. Π. Καμπάνη - Φ. Λαζαροπούλου, Ἀθήνα, 1931.

ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΨΟΣΟΥ, «Διοταγμοί». Ἀθήνα, 1931.

ΑΝΤΩΝΗ ΓΙΑΛΟΥΡΗ, «Ἐρμηίτες», φαναριώτικο μυθιστόρημα. Ἐκδ. Ἀριστείδης Ν. Μαυρίδης, Ἀθήνα.

I. RODOLFO LOZADA, «Simon Bolivar (1783 - 1830)». Traduction et avant-propos de Paul de Ceuleneer. Préfaces de Francisco Castillo Najera, Paul Vanderborght et Melquiades Parra Marquez, Anvers, 1931.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ, «Ὁ Προμηθεὺς Δεσμότης». Μετάφραση Βασ. Δεδούση. Ἀθήνα.

ΒΕΛ. ΦΡΕΡΗ, «Μπροστὰ στὸ θάνατο», μονόπρακτο δράμα σὲ δύο εἰκόνες ἀπὸ τὴν ὀλοκαύτωση τοῦ Ἀρκαδίου. Ἐκδ. Οἶκος Δημητράκου, Ἀθήνα, 1931.

ΒΕΛ. ΦΡΕΡΗ, «Ὁ Πανταχουπαρῶν καὶ τὰ ἐγγονάκια του». Παιδικὴ ὀπερέττα σὲ τρεῖς πράξεις μὲ 13 τραγούδια. Μουσικὴ-Στίχοι: Μαρίκας Βελ. Φρέρη. Ἐκδ. Οἶκος Δημητράκου, Ἀθήνα, 1931.

ΠΕΤΡΟΥ Σ. ΣΠΑΝΔΩΝΙΔΗ, «Ἡ Διδασκαλίαν τῶν νέων Ἑλληνικῶν». Θεσσαλονίκη, 1931.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«**Νέα Ἔστία**», δεκαπενθήμερο περιοδικό. Ἀθήνα. Στὸ τεῦχος τῆς 15 Ἰουλίου ποιήματα Γιάννη Κουγιούλη, Μιχ. Στασινοπούλου. Διήγημα τοῦ Ἀντ. Κυπριόλεοντος «Ὁ φευγιός». Μεταφράσεις τοῦ Μ. Τσιριμώκου ἀπὸν Keats καὶ τὸν Shelley. Ἀπτὴν εἰκονογράφηση μιὰ Παναγιὰ (Σμάλτο) τῆς Πην. Διαμαντοπούλου.

Νοστιμότατο τὸ χρονογράφημα τοῦ Παύλου Νιοβάνα «*H* Μαυρομούτα». (τεῦχος 1ης Αὐγούστου).

Στὸ τεῦχος τῆς 15 Αὐγούστου: ὠραία ποιήματα τοῦ Γωσέφ Ἐλεγιᾶ, τοῦ Τέλλου Ἄγρα («*H* πληγή», «Σὰν τρέμει ἀκόμα»), τοῦ Κλαυδίου Μαρκίνα. Ἐξακολουθεῖ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Γρ. Ξενοπούλου «*Tὸ φάντασμα*».

«*Πρωτοπορία*». Αὐγουστος 1931. Ὁ κ. Φῶτος Γιοφύλλης ἔχει ἄρθρο «*Ἀπολογισμός*», μιὰ ἐπισκόπηση τῆς τριέχρονης ζωῆς τοῦ περιοδικοῦ. Ποιήματα τοῦ Ἄλ. Μπαλῆ, τῆς Ρίτας Μπούμη καὶ ἄλλων. Πεζογράφημα τοῦ καιρικοῦ λογίου Γιάννη Χατζηνατρέα «*Σπυδῆς: πρώτη νύχτα*». Μετάφραση ἀπτόν Ν. Χάγερ Μπουφίδη τοῦ ποιήματος τοῦ H. de Montherlant «*Σὲ μιὰ κοπέλλα ποῦρθε πρώτη στὸ δρόμο τῶν 1000 μέτρων*».

«*Ἑλληνική Ἐπιθεώρηση*», Ἰούλιος 1931. Συνεργάζονται ὁ Ναπ. Παπαγεωργίου μ' ἓνα διήγημα «*Μιὰ περιπέτεια*», ὁ Ἄριστ. Μαυρίδης μὲ τρία συμπαθητικὰ ποιήματα καὶ ἄλλοι. Ἡ Σοφία Μαυροειδῆ ἔχει ἓνα κριτικὸ σημεῖωμα γιὰ τὸ βιβλίον τῆς Ἑλλης Δασκαλάκη «*Σκληροὶ ἀγῶνες γιὰ μικρὴ ζωή*».

«*Ἀτλαντίς*». Μηνιαῖο περιοδικό. Ἰούλιος 1931, Αὐγουστος 1931. Διαβάσαμε ἄρθρο γιὰ τὸ ἔργο τῆς Βίκι Μπάουμ «*Grand Hotel*», ποιήματα τοῦ Παλαμᾶ καὶ τοῦ Μαλακάση. Στὸ ἐξώφυλλο τοῦ τεύχους τοῦ Αὐγούστου εἶδαμε μιὰ ὠραία ὀλοσέλιδη φωτογραφία τῆς μεγάλης μας τραγωδοῦ Μαρίκας Κοτοπούλη.

«*La Revue Nouvelle*», μηνιαῖο φιλολογικὸ περιοδικό. Παρίσι. Τεῦχος 15 Ἰουλίου. Ποίημα τοῦ Sherwood Anderson «*Le Muet*», μετάφραση τῆς Helène Boussinesq. «*La jeunesse du Prince Bradamine*» τοῦ Henri Michaux.

Ἀπόσπασμα ἀπὸ ἄρθρο τοῦ Gorki «*Notre Littérature*» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ τῆς Μόσχας «*Nos progrès*».

«*Πολιτικά Φύλλα*». Μηνιαῖο περιοδικό. Ἀθήνα. Διευθυντῆς I. Π. Μελάς. Στὸ τεῦχος Αὐγούστου 1931, γνῶμες γιὰ τὸ σοβιετικὸ καθεστῶς ἀπτόν Δημοσθένη Βουτυρά, τὴν Αἰρα Θεοδοροπούλου, τὸν Φῶτο Πολίτη καὶ ἄλλους.

«*Παναγιύπτια*». Ἑβδομαδιαῖο ὄργανο τοῦ αἰγυπτιώτου ἑλληνισμοῦ. Ἀλεξάνδρεια. Μετάφραση ἀπτόν κ. Ἄπ. Λεοντῆ μίᾳ πολὺ ἐνδιαφέρουσας διάλεξης τοῦ Paul Valéry «*Ὁ ἀνθρωπος καὶ τὰ ὄνειρά του*» καὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ «*Οἱ κίνδυνοι τῆς Εὐρώπης*». Τὰ «ἐπίκαιρα τῆς ἑβδομάδος» γραμμένα μὲ ἔμπειρη κατανόηση καὶ ὀρθὴ κρίση.

Δελτίον τοῦ Σ. Ν. Π. (Συνδέσμου νέων Πειραιῶς). Φύλλο 1. Αὐγουστος 1931. Πειραιεύς. Ἐνα ἐνδιαφέρον δημοσίευμα ποὺ δείχνει πόση ζωὴ καὶ ζῆλο γιὰ πνευματικὴ καλλιέργεια ἔχει ἡ νεολαία τοῦ Πειραιᾶ. Ὁ σύνδεσμος ἔκανε ἓνα φροντιστήριον δωρεάν μαθημάτων ποὺ ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ ἀπτόν Ἰούλιον στὸ ὅποιο ἤδη γράφτηκαν 300 μαθητῆς καὶ μαθήτριες ὅλοι ἀπὸ Γυμνάσιο.

«*Cinégraphie Journal*» ἑβδομαδιαῖο εἰκονογραφημένον καλλιτεχνικὸν καὶ κοσμικὸν περιοδικόν. Ἄρθρα τοῦ Géro καὶ τοῦ Eloy Trounève γιὰ τὰ καλλιτεχνικὰ καὶ κινηματογραφικὰ ζητήματα.

Ῥωαίότατο τὸ ἐτήσιο τεύχος τοῦ Cinégraphie Journal «Plage 1931» μὲ χαριτωμένες εἰκόνες καὶ σχετική συνεργασία.

«**Ἐπιάνησος**». Ἰούλιος 1931. Κέρκυρα. Ἀπτήν ὕλη του: Διηγήματα «Ἡ δύναμη τοῦ τυπογράφου» ὑπὸ Λίμπελλου καὶ «Τὸ μεγάλο μυστικὸ» τοῦ Φώτου Γιοφύλλη.

«**Νέοι Καιροί**». Ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα. Πειραιεύς. Στὸ φύλλο τῆς 11 Ἰουνίου βρῖσκομε τὸ ποίημα τοῦ Ν. Πετιμεζᾶ-Λαῦρα «Τὸ ξαρρεβώνιασμα». Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ περιοδικὸ μας τὸ λαογραφικὸ ἄρθρον τοῦ Σ. Γ. Βίου «Μετεωρολογικὲς καὶ γεωργικὲς παροιμίαι γιὰ τὸ καλοκαίρι» (Φύλλο 8 Αὐγούστου).

«**Φωνή**». Ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα. Ἀλεξάνδρεια. Διευθυντῆς Ι. Κασιμάτης. Πολὺ ἐνήμερη στὰ κοινωνικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ μας ζητήματα.

«**Δωδεκάνησος**». Ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα. Ἀλεξάνδρεια. Στὴν ὕλη τῆς βρῖσκομε ἀναδημοσιεύσεις ποιημάτων τοῦ Δροσίνη, τοῦ Κ. Ν. Κωνσταντινίδη, τοῦ Παράσχου καὶ ἄλλων.

«**Ἀλήθεια**», πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα τῆς Κύπρου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΛΑΒΑΜΕ ἀπὸ τὴν «Ἐπιτροπὴ Ἐνταφιασμοῦ τοῦ Ψυχάρη» τῆς Χίου μὲ ἡμερομηνία 17 Αὐγούστου τὸ ἐξῆς γράμμα:

«**Στὰς 27 Σεπτεμβρίου** ἐφέτος θὰ γίνῃ ὀριστικὰ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ νεκροῦ τοῦ Ψυχάρη ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ ἐνταφιασθῇ στὴν ἰδιαίτη πατρίδα του Χίο σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία του θέληση.

Ὁ γλύπτης κ. Κώστας Δημητριάδης, διευθυντῆς τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐκτέλεση τοῦ μνημείου μὲ δαπάνες πού ὁ ἴδιος ὁ Ψυχάρης εἶχε προβλέψει στὴ διαθήκη του.

Τὸ γεγονός ὅμως τῆς ἀνακομιδῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ Ψυχάρη ἀξίζει νὰ πάρει πνευματικώτερο περιεχόμενο.

Γιὰ τοῦτο ἀποφασίσαμε κιόλας τὴν ἔκδοση ἑνὸς λευκώματος μὲ ἄρθρα τῶν λογίων μας καὶ τῶν ξένων Ἑλληνιστῶν γιὰ τὸ ἔργον τοῦ Ψυχάρη.

Ἀποβλέπομε ὅμως κυρίως στὴ δημιουργία μιᾶς ἰδιαίτη πνευματικῆς κινήσεως μὲ τὸν καθημερινὸ καὶ περιοδικὸ Τύπον γύρω ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ Ψυχάρη. Ἔτσι καὶ ἡ μνήμη τοῦ νεκροῦ θὰ τιμηθῇ ἀντάξια καὶ κάτιο θετικὸ κέρδος θὰ ἀποκομίσει ὁ δημοτικισμὸς ἀπὸ τὴν κίνηση καὶ τὴ συζήτηση πού θὰ γίνῃ.

Θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία στοὺς διανοουμένους μας νὰ ποῦνε κάπως ἐπισημότερα τίς γνώμες καὶ τίς πεποιθήσεις τους γύρω στὸ γλωσσικὸ ζήτημα πού ἀκόμα δυστυχῶς δὲν βρῆκε τὴν ὀριστικὴν λύση του. Ἀκόμα καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ σχηματίσει κάττια ἰδέα καθαρὴ γιὰ τὸν ψυχάρη καὶ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα πού τόσες παρανοήσεις καὶ προλήψεις τὸ συσκοτίζουνε ὡς σήμερον.

Βέβαιον, πὼς θὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας τὴν παρούσα μας θὰ σὰς κρατοῦμε ἐνημέρους τῶν ἐνεργειῶν μας.

Μὲ εὐχαριστίαις

Ὁ Πρόεδρος,
Ν. Μελέκος.

Ὁ Γραμματέας,
Ν. Σωτηράκης.»